

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-08-11

Vår referens

Olof Martinsson

Stadsantikvarie

olof.martinsson@malmö.se

Samråd för Konkretisering av Arkitekturstaden Malmö - Mer malmöitisk arkitektur Svar senast 15 september KN-2025-3844

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontoret har överlämnat förslag till konkretisering av Arkitekturstaden Malmö för kännedom och synpunkter.

Mer malmöitisk arkitektur är ett tillägg till Arkitekturstaden Malmö som antogs i kommunfullmäktige 2018. Dokumentet konkretiserar och lyfter frågeställningar från Arkitekturstaden Malmö för att förtydliga stadens önskemål om att det byggda, genom att vara platsbaserat, ska bidra till att stärka stadens identitet. Dokumentet riktar sig i första hand till de aktörer som deltar i stadens omvandling och förtätning. Dokumentet Mer malmöitisk arkitektur förhåller sig i första hand till de tre teser som rör ”form” av arkitekturstadens nio teser. Syftet är att stärka det malmöitiska, platsbaserade och sinnliga i arkitektur och stadsbyggnad. Dokumentet är uppbyggt i tre kapitel där vart och ett fyller ett pedagogiskt syfte och tillsammans bildar en berättelse.

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta:

1. Kulturnämnden godkänner yttrandet och översänder det till stadsbyggnadskontoret.

Beslutsunderlag

- E-post Samråd för Konkretisering av Arkitekturstaden Malmö - Mer malmöitisk arkitektur
- Följebrev samråd Mer malmöitisk arkitektur
- Samrådshandling - Mer malmöitisk arkitektur

- Tjänsteskrivelse - Samråd för Konkretisering av Arkitekturstaden Malmö - Mer malmöitisk arkitektur

Beslutsplanering

Kulturnämndens Ordförandeberedning 2025-08-05

Kulturnämndens arbetsutskott 2025-08-14

Kulturnämnden 2025-08-28

Beslutet skickas till

Stadsbyggnadsnämnden

Ärendet

Stadsbyggnadskontoret har överlämnat förslag till konkretisering av Arkitekturstaden Malmö för kännedom och synpunkter.

Mer malmöitisk arkitektur är ett tillägg till Arkitekturstaden Malmö som antogs i kommunfullmäktige 2018. Dokumentet konkretiserar och lyfter frågeställningar från Arkitekturstaden Malmö för att förtydliga stadens önskemål om att det byggda, genom att vara platsbaserat, ska bidra till att stärka stadens identitet. Dokumentet riktar sig i första hand till de aktörer som deltar i stadens omvandling och förtätning. Dokumentet Mer malmöitisk arkitektur förhåller sig i första hand till de tre teser som rör ”form” av arkitekturstadens nio teser. Syftet är att stärka det malmöitiska, platsbaserade och sinnliga i arkitektur och stadsbyggnad. Dokumentet är uppbyggt i tre kapitel där vart och ett fyller ett pedagogiskt syfte och tillsammans bildar en berättelse.

Kulturnämnden anser att *(mer) malmöitisk arkitektur* är ett välkommet initiativ för att tydliggöra och kommunicera stadens ambitioner i riktning mot en mer platsbaserad arkitektur. Kulturnämnden delar stadsbyggnadsnämndens förtydligande om behovet av en mer platsbaserad arkitektur i Malmö och ställer sig överlag positiv till *(mer) malmöitisk arkitektur*, men har några synpunkter gällande kulturmiljö, kulturdriven stadsutveckling samt offentlig konst.

Malmö är i många delar en unik stad - så även när det kommer till arkitektur och gestaltning. Den brokighet som ofta lyfts fram som en styrka finns även i arkitekturen och det gestaltade stadsrummet. Det finns ofta en lokal prägel på det som byggs i Malmö, vilket är en kvalitet att värna. Ofta har även den malmöitiska arkitekturen och de gestaltade livsmiljöerna på olika sätt skapat förutsättningar för det unika kulturliv som finns i Malmö idag.

Kulturmiljö

Kulturmiljön är ett allmänt intresse och en ändlig resurs som bidrar till både attraktivitet och identitet i staden. Kulturmiljön skapar förankring och tillför en historisk dimension

som är viktig för en hållbar utveckling av staden. Särskilt i utvecklingsområden där nya stadsmiljöer ska växa fram och där kulturmiljön kan bidra till att skapa en förankring till platsen, men också i mer vardagliga och välkända miljöer.

Kulturnämnden anser att kulturmiljöbegreppet bör tydliggöras i dokumentet. I stora delar anser kulturnämnden att de avsnitt som behandlar platsens historia och hur denna kan vara en utgångspunkt för omvandling och förändring är positiva. Dock finns det anledning att tydliggöra kulturmiljöbegreppet för att signalera för målgrupperna att kulturmiljön är något som behöver hanteras och tas omhand vid olika typer av förändringsprocesser. Ett kulturmiljöprogram kan bli ett värdefullt komplement till *(mer) malmöitisk arkitektur* genom att stärka och lyfta fram kulturvärden i planerings- och gestaltungsprocesser.

Kulturnämnden menar vidare att *(mer) malmöitisk arkitektur* behöver ta ett starkare grepp kring att rivning inte är ett alternativ som ska väljas i första hand. Nästa alla byggnader bär på värden som går att värna och vidareutveckla. Varje gång en byggnad rivs minskar mängden malmöitisk arkitektur.

Kulturdriven stadsutveckling

Attraktiva, trygga och socialt hållbara boendemiljöer skapas genom att blanda bostäder och arbetsplatser, kommersiella verksamheter, kultur, gestaltad livsmiljö och offentlig service. För att uppnå detta i en allt tätare stad behöver kulturen ges plats i stadsplaneringen, i så tidiga skeden som möjligt. Offentlig konst, platsens historiska dimensioner, möjligheter till såväl utövande som mottagande av kultur m.m. behöver diskuteras och ges utrymme samt göra skillnad i det som staden planerar.

De nationella målen för arkitektur, form och design belyser vikten av att samhällsplaneringen ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer. Målen bör vara vägledande för det fortsatta planeringsarbetet.

Arkitektur ska inte enbart skapa sinnliga upplevelser - den ska även skapa förutsättningar för ett levande stadsliv. Här menar kulturnämnden att *(mer) malmöitisk arkitektur* bör förmedla vikten av att arkitekturen även ska bidra till en kulturdriven stadsutveckling. Ofta finns förutsättningar för kulturen i det befintliga fastighetsbeståndet varför det blir viktigt att *(mer) malmöitisk arkitektur* även behandlar och framhåller värden av det redan byggda och befintliga platser utifrån vilka kulturella egenskaper som finns.

Offentlig konst

Kulturnämnden anser att konstnärliga processer kan användas för att läsa och förstå platsers historia, behov och förutsättningar. Kulturnämnden anser att (mer) malmöitisk arkitektur bör ta ett grepp kring hur konst och kultur kan skapa kvaliteter i omvandlingen av staden. Vidare bör även (mer) malmöitisk arkitektur redogöra för hur ”1%-regeln” om offentlig konst ska inarbetas i nybyggnadsprojekt och omvandlingsprojekt.

Ansvariga

Tarek Borg Avdelningschef

Osman Biberic Planeringssekreterare